

EDINOST

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotnih**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

Oglasi se računajo po tarifu v petinu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Casserna št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino piccolo hšt. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije so proste poštne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V ednosti je moč“.

Našim čč. gg. naročnikom

javljamo, da smo z današnjim dnem pričeli razpošiljati poštne naloge. Onim naročnikom, ki ne storé svoje dolžnosti, ustavimo list, a si pridržujemo za pozneje potrebne korake, da pridemo do tega, kar nam gre.

Eventuelne pomote naj se nam blagovoljno naznanijo. Upravnništvo.

Jednakopravnost, hči ljubezni in pravice.

(Dalje.)

Da-si stojimo na pragu devetnajstega stoletja, da-si je že davno minulo osemnajsto stoletje, ko so jele padati verige, odkar je pravica jela delati pot jednakopravnosti; odkar je ženstvo rešeno suženjstva: vendar še sedaj ni zmagala resnica. Vse upije: Časi so slabi, ni družega ko sovraštvo, prepri, sebičnost itd. A malokdo vé, da oni steber človeške sreče, ki je padel vsled človeške slabosti, ki je bil potem pomandran v tla vsled človeške hudobije, a ki se je vendar jel dvigati pozneje, da ta steber še sedaj nima one podpore, vsled koje bi stal trdno, nepremakljivo proti vsem sovražnim naporom. Res, ženska je sedaj spoštovana, res, da mater čisla vse. A to še ni dovolj. V ženski je bodočnost! Možu je dana skrb za sedanjost. Ženska ima odgojiti prihodnji rod, v njej je bodočnost. Mož pa posveča moči vsakdanjim in sedanjim bojem. A čemu nam je sedanjost, ako ni preskrbljeno za bodočnost? Sedanjost ne sme biti krivična, ako nočemo da pride prihodnjost v resno nevarnost.

Če pa hočemo doseči srečno bodočnost s skrbnim delom sedanjosti, sme-li biti preziran glavni činitelj sedanjosti? Ali ni sedanjost tesno zvezana s prihodnjostjo, da se še celo ne zapazi meje? Ali pa zamore glavni činitelj prihodnjosti vrlo delovati, ako ni tesno zvezan, t. j., ako ni jednakopraven činitelju sedanjosti? Saj si morata pomagati drug drugemu; le v združenih močeh je zmaga. Kdor meni torej, da je vrl narodnjak, pa prezira

činitelje prihodnjosti, tak se pregreša proti lastnemu narodu; ne iz hudobije, temveč iz pomanjkanja zavednosti.

Stopimo v Trstu samo za eno stoletje nazaj; kratek čas je to v narodu. Vendar vprašamo: kaj bi bil Trst danes v narodnem pogledu, ako bi se bilo ženstvo v minolem stoletju zavedalo svojo slovenske narodnosti? Kaj bi bil Trst danes? Zjokal bi se človek, ako primerja tedanje in sedanje razmere. Koliko slovenskih deklic spremenilo se je v Trstu v tem času v bogate mestne dame, pa tudi v uboge mestne ženice! Ko bi se bile vse te zavedale svoje narodnosti in bi bile vzgojile vrlih narodnjakov, ali bi trebalo — vprašamo — prvotnim prebivalcem tržaške okolice sedaj boja v mestu z lastno krvjo? S kom se bojuje sedanjí slovenski rod v Trstu? Mar-li s pravičnimi Italijani? Ne! Ampak z — renegati! Nekdanja, pobožna, blaga, slovenska deklica — ali bi bila postala mati nezadovoljnežev, odpadnikov, brezvercev, da je bila v svojej mladosti prešinjena naukom pravice in resnice?! Da se je slovenska mati zavedala v onej dobi bitstva četrte božje zapovedi, zavedala bi se ga bila tudi nje hčerka, ko jej je bilo zapustiti rojstveno hišo. Vedela bi bila, da dom jej mora biti čez vse drag, vedela bi bila, da se pogreši zoper četrto božjo zapoved, če se sramuje matere in njenega jezika. Mala deklica bi se bila zavedala svojih verskih, pozneje pa tudi narodnih in državljanskih dolžnosti. Nikdar ne bi bila zabredla v ono sramoto, v kojej tiče sedaj nje potomci, nje kri.

Ali je taki-le, vsled nevednosti zavedeni rod vreden sovraštva? Ne! Pomilovanja je vreden! Je-li sin sam kriv svoje zmote, če je renegat mesto narodnjak, ko je že mati bila nezvesta svojemu rodu! Ali je on kriv, da ga je usoda zanesla v življenje, kjer je srkal nauk potomcev onih, ki se obsodili v smrt lastnega rojaka, večno resnico? Krščanska pravica nas uči, da moramo ljubiti vsakogar; bomo mari sovražili take? Ne! Temveč pomilovali jih bomo, a zraven pa skrbno pazili, da nihče več ne pade v to zmoto.

govo glavo v podobi debele in nič prav rahločutne vratarice. —

Ko je slišal Filip mojo željo in radovednost po tej nočnej prikazni, poklonil se je, kakor bi hotel reči, že razumim, kaj hočete.

„Gospod!“ rekel je tankim diskantom, ki je bil tudi v kontrastu z močnim in hripavim glasom njegove soproje, „to je uboga in usmiljenja vredna ženska, ki je zblaznela pod udarci pretresujočih in žalostnih dogodkov. Blagovolite mi slediti v mojo ložo, ondaj vam povem na bližje osodepolne udarce, ki so zadele to siroto.“

Jaz sem pogledal vratarico, češ, je-li dovoli, a ona bila se je že obrnila do Filipa ter mu rekla: „Pojdi, a poglej, če vré že juha, pa odkrij malo in pokusi, je-li je dosti slana.“

Filip je pokimal živo glavoj, kakor da bi se to razumelo samo po sebi in me je, odprši vrata svoje lože, prosil uljudno, naj vstopim.

„Blagovolite sesti!“ ponudil mi je stol blizu okna in tekel v hišo ognjenico, da stori po ukazu. Kmalu je bil pri meni, sedel mi nasproti, počel šivati neke hlače in mi začel praviti.

Govoril je redno in pravilno brez dolgega premišljanja, da sem mislil, človek mora biti bolj omikan, nego zahteva njegov stan. Pozneje sem

Odslej ne smemo gledati mirno, ko še vedno padajo nove žrtve v pogubno žrelo. Združeni moramo hiteti v pomoč, kajti le v združenih močeh je zmaga!

Kdor meni, da je dober katoličan, če opravlja vse krščanske dolžnosti, ljubezni pa nima, tak se moti. Kdor meni, da je vrl narodnjak, če opravlja izvestne dolžnosti narodnjaka, ljubezni pa nima, tak se moti. Kajti, ko se bo mladina zavedala, da ne sme nikogar sovražiti, nikogar zaničevati; pač pa vsakega ljubiti, vsacega spoštovati; zahtevala boče tudi odločno, da tudi njo ne sme nihče sovražiti, nihče zaničevati; zavedala se bo torej že zgodaj svojih pravic. Ali ne bo taka mladina, dospelša v zrelostno dobo, znala po pravi poti tirjati svoje pravice?!

Je-li čuda, da se blaga, pobožna slovenska deklica, prišedša v Trst, sramuje svojega jezika, svoje domovine, svojega rodu, če se ne zaveda ljubezni do svojcev, do svoje domovine? Ali pa se zamore zavedati ljubezni do rojakov, če niso ljubili doma nje in drugih? Je-li čuda, če taka deklica, ko postane mati, izgoji, če že ne renegatov in brezvercev, pa vsaj nezadovoljnežev, nebriznežev? Taki gotovo ne morejo ljubiti svojega rojstvenega mesta, ne morejo ljubiti svojih rojakov; taki ne morejo ljubiti svojega milega jezika, ker ga niti ne poznajo, kajti mati se je sramovala istega. Rojakov se sramujejo, drugorodcev se ogibljejo, ker se sramujejo povedati, kar so; a kar niso, ne morejo biti! Ni-li žalostno stanje takih? Ali niso res vredni največjega pomilovanja? Je-li čuda, da iz takih nezadovoljnežev prihajajo renegati, brezverci? Mati nezvesta narodu, sin nezadovoljnež, unuk renegat, brezverec.

(Pride še).

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 22. septembra 1896.

Jugoslovanski klub. Pišejo nam: Hvaležen Vam mora biti sleherni pravi rodoljub, da se tako odločno potezate za uresničenje rešilne misli: za združenje hrvatskih in slovenskih zastopnikov

zvedel še-le, da je to povest že toli in tolikokrat povedal ter znal jo na pamet:

Gospa Bogomila je živela pred kakimi 10 letmi v blagostanju; bila je žena bogatega trgovca. Imela je jednega sina, katerega je ljubila nad vse: kar si je voščil, če je le bilo mogoče, dala mu je; popolnoma slepo ubogala mu je v vsem, bila je prava njegova robinja. Rajše je zanemarjala moža, nego da bi ne ugodila sinovim željam. Umevno, da si je pridobil sinu tako vzgojo neko moč čez družino, tako, da niti očetu ni bilo moč, ukrotiti ga. Oče je bil nad to zelo nesrečen, ko je videl potrto svojo avktoriteto v sinovih očeh. Postal je zavolj skrbi otožen in raztresen: če pa nima trgovec čistega očesa in mirne misli, ne more se brigati za trgovinske svoje poslove. Tako je počela pešati trgovina njegova.

Počel je strastno igrati. Tu mu je zasvitela sreča. V nadi, da si tako popravi pešajoče svoje stanje, igral je vztrajno. Igra je postala njegovo drugo življenje. Zanemarjal je trgovino, zanemarjal je družino, postal je popolnoma apatičen za vse, kar se je godilo okolo njega. Zanimala ga je le igra. Tu, menil je, da je v svojem domu. A tudi tukaj izneverila se mu je osoda.

(Pride še.)

PODLISTEK.

2

Gospa Bogomila.

Spisal Begorod.
(Dalje.)

Sedaj zdela se mi je prilika primerna in jel sem ji pripovedovati, kar se mi je dogodilo po noči na stopnicah.

Med tem je pristopil uljudnim pozdravcem Filip, soprog debele vratarice, majhen, suh možičelj, tankega obraza, na čisto obritega, z velikimi naočniki, ki jih je imel pripete za ušesi. Mož je bil plešast, a imel je na strauh še nekaj dolgih las, sčesanih čez glavo, tako, da je izgledalo, kakor da bi pajek spredel svojo mrežico čez njegovo lobanjo. Vsak bi sodil, da je kak profesor.

Ko sem videl ta dva soproznika, drugega tik drugega, njo veliko, debelo, energičnim obrazom, z velikansko metlo v ročicah ne prav elegantnih, blizu nje pa kakor jare pohlevnega Filipa — po svojem poklicu krojača, ki je gledal skozi naočnike skoro mlo v svet in držal med vitkimi prsti z neko gracio šivanko, prišla mi je na misel govornica „extrema se tangunt“ in obhajal me je čut, kakor da bi plula grom in strela nad nje-

na Dunaju v zložno delo. Nočem se Vam laskati, ako rečem, da je po velikem delu zasluga Vašega lista, da je to vprašanje slednjič ne le prišlo v živahen razgovor, ampak da se vedno bolj širi spoznanje o potrebi jednotnega jugoslovanskega kluba. „Slovenec“ sam si ne upa več očitno protiviti tej ideji, dočim so malone vsa jugoslovanska glasila stopila na Vašo stran. O prodiranju spoznanja priča posebno govor posl. dra. Laginje na občnem zboru „Edinosti“, priča dotična vsprejeta resolucija, posebno pa še priča demonstrativno navdušenje, kojim je bila vsprejeta ista od strani velikega števila zborovalcev.

Rekel sem, da niti glasilo konservativne stranke na Kranjskem si ne upa očitno protiviti se ideji jugoslovanskega kluba. Le način, kakor zavrača dotične izjave „Slov. Naroda“, nam nikakor ne ugaja. To ni resno razgovarjanje. Vi ste očitno grajali in grajate vedno vse grehe, ki jih je storila narodna stranka v poslednji čas proti narodnemu načelu. In nobenemu iskrenemu rodoljubi ne prihaja na misel, da bi hotel potajevati te pogreške. Ali absurdno je, ako se „Slovenčeva“ stranka hoče na ta način izogniti jasni izjavi o nakanah dra. Šušteršiča gledé na osnutje jugoslovanskega kluba, da vedno očita Narodovcem: saj ste tudi vi grešili! Kakova logika je to?! Iz dejstva, da je grešil kdo drugi, še ne izvira pravica za-me, da smem grešiti tudi jaz! Ako tudi Narodovci še tako greše v Ljubljani, radi tega še ne dobi pravice poslanec Šušteršič, da bi na Dunaju smel slediti taktiki, škodljivi narodnosti slovenski. In naj se ljubljanski gospodje družijo komur si bodi, poslancu na Dunaju ne bi smelo biti dovoljeno, da krši prepotrebno organizacijo. Tisto vedno prigovarjanje: „Saj tudi ti nisi boljši!“, je smešno, je otroče. Otroci se izgovarjajo tako, kadar jim je za hrbtom šiba materina.

Gospoda naj opusté enkrat tisto negativno taktiko izogibanja, in nam dajo odločen, pozitiven odgovor. Gospoda imajo malo sitno položnje, to vemo: na jedni strani jim je narodni čut, na drugi jim stoje protislovanski uplivi.

Slavnim uredništvom po obmejnih pokrajinah je pa tem nujnejša dolžnost, da ne odnehajo z moralnim pritiskanjem, dokler se ne zbistri položnje, da bomo natančno vedeli, kaj in kako hočejo stranke in osebe. Le jasnosti treba. Za konečno sodbo naroda se ne bojim, ker vem, da mu je Bog podelil zdrav razum. Ta narod si slednjič poišče zaveznikov tam — kjer so!!

Torej?! Zadnji „Primorski list“ piše pod naslovom „Škofovska beseda o pravem času“:

„Nesrečna koalicija je večini avstrijskih katoličanov glave zmešala. Tako zvana načelna vprašanja, od katerih je odvisno naše življenje, so skrili pod mernik in v roke segli liberalcem in Judom. Takega pobratimstva ni že dolgo svet videl!

Toda Taaffe, Windischgraetz, Badeni so izvrstno poznali umetnost, kako se mora coprati, da ob enem dež gre in solnce sije.

Koalicija pomeni smrt logike, breznačelnost, nedoslednost; koalijska politika je najhuje gorje, ki more zadeti državo, ker vzgaja državljane za politički in socialni nihilizem, za anarhijo.

Skrajni čas je bil, da je med naš političko-koalijski kaos zasijala luč. Ta luč je beseda avstrijskih škofov.

Naši škofje so se obrnili do IV. avstrijskega shoda s posebnim pismom, v katerem so avstrijskim katoličanom v kratkih potezah narisali program, na kojega podlagi naj bi odslej skupno postopali. Glavne točke tega programa so:

1. svoboda katoliške cerkve, brez nadležnega, morečega birokratskega nadzovanja;
2. šola naj se temeljito preostroji na verski podlagi;
3. pokrajinska avtonomija na podlagi zgodovinskega prava;
4. Avstrija ostani nedeljiva monarhija;
5. narodna ravnopravnost;
6. korenita socialna reforma.

Opozarjamo posebno na zadnjo točko; kajti ravno ta je, ki se od škofov posebno povdarja. Povzdiga kmetijskega in obrtnijskega stanu, skrb za nižje, ubožno ljudstvo, pa odstranjenje nepošte-

nega obrtnega tekmovanja. S tem se odobruje krščansko-socialno gibanje in opravičuje pošteni antisemitizem.

Zdaj saj vemo, pri čem smo. Pozor!

Pozor! kličemo prvič onim, ki še zdaj menijo, da so z narodnostnim vprašanjem rešena vsa druga vprašanja. Pozor! drugič onim, ki se vedno še preradi solnčijo ob ministerski milosti. Ministersko solnce je zelo slepilno.*

Potem zaključuje:

„Badeni ali kedorkoli pride za njim — vedi, da naša zahteva, cela, nedeljiva, ostane: Svoboda cerkve, svoboda šole, osvoboditev krščanskega ljudstva od Judov in kapitalistov!“

Torej?! Vsaki stvari treba zaključka. Torej?! Zaključek je jednostaven in jase: goriški gospodje naj izvajajo tudi praktično, kar nam toli lepo pripovedujejo v svojem glasilu. Izvajajo naj krščansko-socialni program! Ali to dosledno, povsodi, vsikdar! Ali naj govorimo jasneje? Na uslugo smo. Goriški gospodje in — pogojni „prijatelji“ svojemu stanovskemu tovarišu dr. Gregorčiču — dasi bi morali biti istemu stalni somišljeniki, kajti sleherni stan se sme ponašati, ako ima takih členov med sabo, ki mu delajo le čast in ki le utrjajo ugled vsega stanu pred narodom — naj ne izvajajo krščanskega socialnega programa le tedaj, ko se na podlagi istega daje udrihati po „liberalcih“ in „radikalcih“, ampak branijo najga tudi pred nevarnostmi, prihajajočimi od strani, ki ni „radikalna“ in še manje „liberalna“. Prav sedaj imajo gospodje tako priliko, ko se križati v Ljubljani stara konservativna in pa krščansko-socialna struja. Le iskreno, odkrito, brez strahu in brez ozira na kako posamično osebo! Bodete videli, kako lepo se bomo pogovarjali med seboj. Nečemo trditi, da bomo vsi jednih mislij, ali razpravljali bomo, kakor razpravljajo ljudje, kadar hočejo zidati — kaj dobrega.

Iskreni bodimo vsi! Mi n. pr. v svoji iskrenosti povemo kar naravnost, da je „Prim. list“ nekoliko zasukal resnico, ko je napisal v gornavedenem članku stavek o onih, „ki še zdaj menijo, da so z narodnostnim vprašanjem rešena vsa druga vprašanja.“

Mi se bavimo sicer nekoliko s pojavi in z valovanjem našega političkega in narodnega življenja, a ob najbolji volji se ne moremo spominjati, da bi bil kdo med nami in kedaj trdil kaj takega. Dasi ne vemo, da-li smo tudi mi med „onimi“, na koje misli „Prim. list“, vendar moramo izjaviti, da taka trditev bi bila jednostavno — absurdna. V Avstriji, kjer je na dnevnem redu najrazličniših trgovskih, gospodarskih, kmetijskih, pedagoških, in družih vprašanj, tičočih se vzgajanja ljudstva; v dobi, ko trka na vrata socialno vprašanje, ko bataljoni delavcev povzdigajo svoj glas, deloma opravičeno, deloma nahujskani od brezvestnih agitatorjev; v dobi, ko morajo državniki zaresno misliti, kako rešijo kmečki stan pretečega propada in da uredi na pravičnejši podlagi razmerje med delom in kapitalom, da po rešenju teh dveh vprašanj rešijo človeško družbo socialne revolucije — v taki dobi in ob takih kritičnih okolnostih, da bi hotel trditi kdo, da bode vse rešeno z rešenjem narodnega vprašanja?! Kdor bi trdil kaj takega, ta gotovo ni normalen človek. A kdo bi se hotel prištevat i norcem?!

Mi nismo nikdar trdili, da z rešenjem narodnega vprašanja bode vse rešeno, ampak trdili smo vsikdar in trdimo še danes, da narodno vprašanje treba rešiti zato, da se z odstranjenjem tega vprašanja odpre pot rešenju družih vprašanj. Dokler se bode v nas imenovanje slehernega sluga motrilo z narodnega stališča, dotlej ni pričakovati mirnega razpravljanja o raznih vprašanjih. A tako se bode godilo dotlej, dokler ne bode rešeno narodno vprašanje.

Torej?! Odgovor na to vprašanje dajte si sami, saj ste učeni možje!

Deželnozbornske volitve. Včeraj sti imeli svoj „dan“ Koroška in Štajerska. V teh dveh pokrajinah so se vršile včerajvolitve v kmečkih občinah.

Na volitvah v Štajerski sta prevažna dva mo-

menta: presijajna zmaga vseh 8 slovenskih kandidatov in popoln poraz liberalne stranke. Ni jeden liberalcec ni bil voljen, vendar so konservativci zgubili dva mandata. Jednega so morali odstopti neodvisni kmečki stranki, jednega pa nemški ljudski stranki. Od 23 izvoljenih jih je 9 na novo izvoljenih.

Rekli smo, da je zmaga slovenskih kandidatov uprav sijajna. V Celju sta bila izvoljena dr. Serbec in dr. Dečko z 247 glasovi, nasprotnika sta dobila 7 oziroma 8 glasov. V Mariboru sta bila izvoljena Robič 210, Lendovšek 165 od 241 glasov; v Ljutomeru je bil dr. Rosina izvoljen soglasno; v Ptujju je dobil dr. Iurtela 153 glasov od 154; v Slovenjem Gradcu je bil soglasno izvoljen Ivan Vošnjak; v Brežicah je bil izvoljen župnik Žičkar 98 glasovi proti 25.

Štajerski Slovenci so na svečan način izrekli svojo sodbo in loputnili so po ustih one sleparje, ki lažejo, da priprosto slovensko ljudstvo ne odobruje postopanja slovenskih poslancev, da ne odobruje narodne borbe na slovenski strani in da ne more čakati dneva, ko se bode moglo potopiti v velikem germarskem morju. Slovenski volilci so se postavili za hrbet svojih poslancev in s tem je odobrena njih dosedanja taktika in tudi — bodoča. Te malone soglasne izjave zaupanja slovenskim poslancem od strani jedne tretjine vsega prebivalstva v pokrajini tudi vlada ne bode mogla prezirati in bode morala narodnim zahtevam spodještajerskih Slovencev prisojati vsaj toliko važnosti, kolikor jo prisoja italijanskim agitatorjem v Tridentu in v Trstu. Iz vsega srca čestitamo rojakom štajarskim na soglasni manifestaciji narodne volje, in na lepi zložnosti, v koji so vodili volilno gibanje.

Tudi včerajšnje volitve na Koroškem so znamenite v dvojnem pogledu. V tej pokrajini je tako propadla nemškoliberalna stanka, da niti kandidatov ni postavila, ampak so izvoljeni sami pristaši nemške ljudske stranke. To dejstvo kriči tembolj, ker je bila Koroška do nedavno temu pravi Eldorado liberalcev. — Potem so važne te volitve, ker so dokazale skoro popolno onemoglost nemških konservativcev. Kolikor je vspeha na strani združenih Slovencev in konservativcev je skoro izključna zasluga Slovencev. Tako sta v Beljaku — kjer so zmagali Nemci — dobila naša kandidata Katar in Kobentar vsak po 27 slovenskih glasov, nemški konservativci niso priborili niti jednega glasu. Sijajna je bila slovenska zmaga v Velikovcu, kjer sta bila izvoljena Einspieler in Mari 100 glasovi proti 5 ozir. 7. V ziljski dolini sta bila izvoljena kandidata kat stranke Grafenauer in Huber. Izid volitev je znamenit tudi v toliko, da je propadel parade-Slovenec v nemški službi, glasoviti dr. Abuja.

Da so torej konservativci dosegli nekaj vspeha, zahvaliti morajo le slovensko ljudstvo. Prosil bi torej nemške konservativce in tudi njegovo milost, škofa celovškega, da odslej ne bi smatrali Slovencev le kakor nekake pomagače, ampak kakor dragocene zaveznike, ki zaslužijo popolno jednako pravnoost.

Položaj v Turčiji in pa Angleška. Iz Londona javljajo: „V tukajšnjih političkih krogih se zatrjuje, da bode angleška vlada nastopala zelo rezervirano, ker more biti zelo oprezna, ko se car brani rabiti silo proti sultanu. Angleška vlada bode mirno čakala in gledala, kakó se razvijejo dogodki, ne da bi hotela dati imcijativo morebitnemu skupnemu postopanju držav proti Turčiji. Toda Angleška ne dovoli nikdar in nikoli, da se Vstočno vprašanje reši brez nje pritrditve in ne da bi se rešitve Angleška udeležila dejanski.“

Pač pa bi hotela, da se vztočno vprašanje reši le po njeni volji in brez ozira na druge vlasti. No, uverjena naj bode, da tudi drugi umo braniti svojo korist.

Baldissera se vrača v Afriko. Iz Rima javljajo včeraj: General Baldissera dospel je danes zjutraj semkaj. Tekom dneva posvetoval se je parkrat z ministri. Jutri se odpelje v Neapelj in pojuternjem v Masavo. — General Viganó, novi vicegubernér Eritreje, dospel je predvčerajšnjem v Masavo, da podviza in požuri utrjevanje. Eritrejo je namreč v kratkem postaviti v tako stanje, da se bode mogla ubraniti kakoršnega-koli napada.

Različne vesti.

Mestni svet tržaški je imel sinoč svojo XXIII. letošnjo javno sejo. Predsedoval je župan dr. Pitteri, prisotnih je bilo 39 svetovalcev.

Takoj po odobrenju zapisnika XXII. javne seje prišla je na dnevni red prošnja družbe „tržaški tramway“, da se jej dovoli preosnovati nje proge na elektriko. Zbor je izvolil komisijo 7 členov, ki naj z ravnateljstvom družbe tramvaj določi vse podrobnosti teh sprememb in da o tem svoječasno sporoči mestnemu svetu.

Zatem je došlo na dnevni red poročilo odseka za preskrbljevanje vode o ponudbi inženirjev Schmick v Frankobrodu ob Menu. Ta večna in brezkončna vodovodna vprašanja tržaška nam se čine tako dolgočasna, da si ne moremo niti domisljati, kaj si mislijo o takih razpravah posamični svetovalci, ako si — sploh mislijo kaj.

Kakor se naši č. čitatelji morda še spominjajo, bili so inženirji Schmick v onem mednarodnem razsodišču, ki je bilo izreklo minolega poletja pod predsedništvom senatorja Brioschija svojo razsodbo o vodovodnih načrtih Ducati itd. Kakor znano, bila so takrat menjenja tako različna, da se ni došlo niti za las dalje, in najumestneje bi bilo, da bi bili takrat prestopili preko vseh teh homatij na dnevni red in prištedili koji tisočak, ki naj bi se vporabil, kadar se pokaže zares — voda. Med mestnimi svetovalci pa se je našel marsikoji topli zagovornik Schmickovih kritikujočih razsodb in zajedno načrtov za vodovod. V prvi vrsti svetovalec Dompieri, ki je povdarjal, da so inženirji Schmicki temeljiti strokovnjaki, kojih načrte in nasvete je treba natančno upoštevati in proučiti. Vnela se je dolga, živahna razprava. Slednjič je dal župan na glasovanje predlog odseka za preskrbljevanje vode. Ta predlog se je glasil jednostavno, naj zbor prestopi preko tega predmeta na dnevni red. A glej čudo: Za ta koreniti predlog je glasovalo samo 13 svetovalcev, dasi jih je bilo 39 prisotnih. Členi večine odseka za preskrbljevanje vode — ostavili so dvorano, ker jim to glasovanje očevidno ni bilo po godu. Nasprotno pa je zbornica vsprejela veliko večino glasov predlog manjšine, ki ga je sestavil dr. Dompieri. Glasom tega sklepa naj mestni svet izvoli komisijo 3 členov, ki naj s pomočjo načelnika mestnega stavbenega urada prouči načrte in predloge inženirjev Schmickov. Členom te komisije izvolil je zbor svetovalec dr. Geiringerja, Via in Berlama z ozirom na okolnost, da so vsi trije tehniki. Župan je opozoril predlagatelja dr. Dompierija na to, da ti gospodje brzkone ne vsprejmejo te izvolitve, ker spadajo med one, ki so bili ravnokar ostavili dvorano. Po njegovem mnenju pa ni baš potrebno, da so členu te komisije tehniki, ampak izvolijo naj se „možje dobre volje“. Slednjič je obveljal predlog svetovalca dr. Dompierija, da naj se izvolitev členov te komisije prepusti mestni delegaciji. — Ob 10. uri je župan pretrgal sejo.

Procesija s kipom Matere božje, katero je bila minolo nedeljo preprečila ploha, bo de prihodnjo nedeljo, dne 27. t. m. Nadejamo se, da je v drugič ne zapreči nepovoljno vreme.

Še darovi za kip Matere Božje. Neka zelo imovita gospodičina vprašala je te dni na tukajšnji kompetentni cerkveni oblasti, da-li bi bilo umestno darovati še kaj v okrašenje krone žalostne Matere Božje pri sv. Justu. Ker se ji je odgovorilo, da je to dovoljeno, naročila je dotična gospodičina za 700 gl. biserov. Le ti so že pripravljeni na kroni kakor obrobek. — Gospa Lucija vdova P. je podarila za kip Matere Božje ovratno verižico iz masivnega zlata. Na verižici je obešen medaljon, na katerem je neobičajno velik briljant. Verižica je vredna preko 1000 gl.

Kakó se uresničujejo naše besede! Z ozirom na dopolnilno volitev na Krajskem piše zadnji „Prim. list“: dr. Gregorič nastopa proti dru. Šušteršiču. Nam je v tem oklicu marsikaj nejasno. Torej za zdaj ne moremo še govoriti. Vsekakor katoliška politika v Ljubljani gre naglo — rakovo pot.

Ali nismo mi trdili vedno, da verska stvar ne bo imela nikake koristi od boja, kakor se je bil zasnoval v Ljubljani?!

Bilo je pač nekoliko vnanjega hrupnega efekta, pravega dobička za versko čustvovanje pa nikjer. Po Krajskem je bilo zadnjih par let mnogo

jeze, mnogo prepira, mnogo obrekovanja in — mnogo tozeb radi žaljenja na časti, a videti bi hoteli onega, ki ima toliko poguma, da bi hotel trditi, da se je ob vseh teh prepirih povzdignila tudi resnična p o b o ž n o s t l j u d s t v a! A če je tako, kaj hasne verski stvari vsa politiška agitacija, vsi priaglitovani vspehi na voličih?! V Gorici nočejo sicer govoriti o tem, zakaj gre v Ljubljani katoliška politika rakovo pot?! Pač pa ne morejo drugače, nego da konstatujejo dejstvo, da gre rakovo pot. A nam zadošča to. Opravičeni smo, da smo pisali o krajskem prepiru tako, kakor smo pisali. In ravno v poslednji čas nam prihaja zadoščenje od strani, od katerih ne bi bili pričakovali. Tudi te dni smo prejeli pismo od nekoga krajskega župnika, kateri bi nas pisano pogledal, ako bi ga hoteli prištevati k „Narodovcem“, v katerem pismu nas isti pozivlje, da naj le tudi v bodoče pišemo o krajskem prepiru tako, kakor smo pisali do sedaj.

Želji veleč. g. župnika bode vstreženo.

Kdor zna, pa zna! Pisateljica Mária menda ne bo huda na nas, ako jej tem potom povemo, kako piše zadnji „Prim. list“ o nje podlistku, priobčenem v našem listu nedavno temu. Imenovani list piše namreč:

„Tržaška „Mária“ je nedavno priobčila v „Eдинosti“ pod črto neko „zmes“. Marička je takrat zelo huda, posebno nad večnim preprirom med klerikalci in liberalci. Da ljudstvo izgublja vero čim dalje bolj, smo „krivi večinoma mi politiški agitatorji“. Razlaga nadalje, kaj je pobožnost „v pravem pomenu besede“. Iz cerkve bi rada odpravila „čudne“ latinske maše, potem še-le bi bilo pri službi božji „uprav divotno“. Želi si cirilometodijske cerkve po duhu „Slovanskega Sveta“. — Ne vé li Mária, kaj pravi apostelj? Žene naj v cerkvah molé, pa jezik za zobmi držé? Kedo še bo pometal po naših svetiščih? Mi sicer ženjalne Marice ne poznamo, pa, kakor se nam zdi, nečesar pogreša. Naj bi se enkrat omožila — to je naše skromno mnenje, potem bo mir v Bosni!“

Kdor zna, pa zna. Kako na kratko in temeljito so pobiti s tem vsi argumenti, ki so jih navajali bistri duhovi v dolgih razpravah za Ciril-Metodo cerkev!

Nasvet glede možitve poseza sicer nekoliko v privatne in osebne stvari rečene pisateljice in se ne strinja ravno z osebno svobodo, zagotovljeno vsakomur potem zakona —; vendar pa mislimo, da je ta nasvet kolikor toliko vreden uvaževanja. Samo jedna kljuka je na vsem tem. Deklica, kojoj je kaj do lastne časti in krščanske morale, si vendar ne bode lovila sama ženinov po ulici! Zato nas je „Prim. list“ zopet opomnil na živo potrebo, koji moramo odpomoči Slovenci čim preje nekakega „Heirathsbureau“ trebamo. Kaj ko bi se kaj takega zasnovalo — v Gorici?!

Pravljica o razrahljanih kosteh. Pred nekoliko dnevi je bilo posebno živo v neki piranski kavarni. Tako smo izvedeli od povsem verodostojnega moža. Gostje so bili navdušeni. Menda pa ne treba praviti še posebej, v kaki smeri se giblje in peni piransko navdušenje.

V svojem navdušenju so postavili dečka na mizo, ki je moral vsklikati. . . . Evviva l' Italia. Za primeren odmev so skrbeli spoštovani gostje. In odmevalo je mogočno . . . saj so bili jednega srca, jedne duše, jedne misli in jednega navdušenja.

Ne vsi — bila je jedna izjema. Vrag ga vedi, od kod je sapa prinesla nekega čudaka — ribiča po poklicu —, ki je nekaj mrmral, da je Piran za sedaj še v — Avstriji. V svojo veliko nesrečo je mrmral preglasno, v Piranu ne trpe izjeme. Tako veli njih piranski zakonik. In ta zakonik določa strogo kazen za vsacega, ki ne misli in ne čuti tako, kakor mislijo in čutijo drugi. Onega čudakaribiča je zadela seveda taka stroga kazen. Tako so mu prerahljali kosti, da se mu najbrže ne bode ljubilo nikdar več, baviti se z avstrijsko geografijo po piranskih kavarnah. Noben zdravnik mu ne spravi več v pravi sklad razrahljanih kosti.

Ali ribiči istrski imajo v sebi nekaj tacega, čemur pravimo korpsgeist. Pogled na razrahljane kosti jednega tovariša razvnel jim je kri, da so pozabili na dolžno pokorščino do piranske gospode obeh spolov in vseh stopinj naobraženja. Sam

uporni duh jim je udahnul misel, da jih je šlo kakih 40 par dni po onem rahljanju kosti v dotično kavarno — črnimi naklepi v prsin. Isti zli duh jih je vspodbujal, da so nekako izzivali in so takim izzivanjem srečno dotirali do tja, kjer se navadno pričinja — pretepanje. In padalo je res, a ne po dvojezičnih tablah, niti ne po hrbitih naših poslancev, ampak po hrbitih piranske gospode. Zrahljane kosti onega ribiča so se maščevale pošteno. Jezična fama govori celo, da je par gospodov došlo tudi v Trst — uravnavat si prerahljane kosti.

To bi bila torej pravljica o zrahljanih kosteh v piranski kavarni.

Nekaj o neki zausnici. Naš prijatelj in rodoljub, Stefan Gjivić v Pulju je — kakor [znano našim čitateljem — na zvižganje gospodov — fakinov ali fakinskih gospodov pred očmi grofa Badenija reagoval s tem, da je najkričavejemu med njimi zasolil razmeram in potrebam primerno zausnico. Vsakako je bil to jako — občuten odgovor. Ker pregovor pravi, da na veliko nakovalo treba tudi velikega kladiva, ker so že torej bili gospoda tako na grobo, bila je zausnica Gjivićeva sicer nekoliko drastičen, toda o takih okolnostih prav primeren odgovor.

Italijanska gospoda ne govore sicer radi o takih zausnicah, koje so prejeli — oni sami. — Na tistem glasovitem zboru zadruga krčmarjev pred dvema leti je bilo celo krvavih in razbitih glav, a so gospoda vendar-le napeli vse sile, da niso prišli pred sodišče sicer toll obsovažljeni slovenski gostilničarji in tedanji delitelji primernih — „odgovorov“ na surovosti izvestnih laških in laško-nemških krčmarjev. Pričakovali smo bili tedaj velikanskih prijav in ovadeb od onih, ki so prejeli lastnorodne odgovore od strani slovenskih gostilničarjev; ali, da si dovolimo malo varijacijo nemškega pesnika: über allen Wipfeln war Ruh — gospoda so molé kvitirali dobljene lastnorodne odgovore. Kar so prejeli, ostala je javna tajna — vsega Trsta.

Gospoda pa govore jako radi celo o takih zausnicah, kojih niso prejeli drugi — ali o zausnicah, koje so prejeli oni sami — nebeška tišina. Ti ljubi Bog, čemu pa so oboževalci one zjedinjene Italije, kojoj so drugi skupaj zbili na hrbitih slavni sinov ne vemo koliko tisočletne kulture?! Ako bi zgodovina nove, mlade, moderne, zjedinjene Italije hotela naštevati vse one batine, koje je trebalo zapisati na hrbiti italijanske vojske — ako bi hotela naštevati vse one slučaje, ko so graditelji te mlade Italije kazali svojim sovražnikom svoje hrbiti in svoje begaželjne pete — preobširno bi bilo, preobširno. A kakor delajo tam doli v kraljestvu v velikem, delajo tudi pri nas v malem. Tudi naša gospoda ne govore radi o zausnicah, ki so jih prejeli oni sami in po lastni krivdi o priliki raznih demonstracij.

Tudi o oni glasoviti zausnici, kojoj je gospod Gjivić podelil primerno slovestnostjo pred slavnim municipijem slavnega mesta puljskega, bili bi molčali, da ni bi bilo toliko neljubih in nedobrodružnih prič. Tako pa ni kazalo molčati. Ali kako storiti? To vendar ne gre, da bi javno kvitirali lastnolično prejete hrvatsko-lastnorodne zausnice! To ne bi bilo dostojno junaških sinov nekdanjih gospodarjev vsega sveta. Kaj bi rekel duh starih Latinov, ako bi videl, da so njih epigoni postali tako — pohlevni? Kaj storiti s tisto zausnico? Njih vsikdar znaajdljivi duh je kmalu pogodil pravo. Tako so pravili potem, da tista zausnica pravo za pravo ni bila zausnica, ampak je bil za vraten udarec po glavi nekega dra. Robbe. Proti zavrattnim napadom pa niso bili zavarovani niti stari Rimljani. . . . rešena je bila čast puljskih epigonov stare latinske slave, Tako so se mogli „Piccolo“ in družba celo zgražati na hrvatskom barbarstvu.

Ali tisti Gjivić je bil menda ponosen na tisto jednostavno — zausnico. Da ohrani torej tisto zausnico v prvotni in popolni nje lastnosti, poslal je „Piccolu“ nastopni popravek:

„1. Ni res, da sem jaz udaril po glavi dra. Robbo; ampak je res, da sem podelil klofuto na lice neki osebi, ker mi je zvižgala pod nos, a ta oseba je utegnula res biti dr. Robba.

2. Ni res, da sem jaz potem bežal; res pa je, da sem ostal v atriju municipija.

3. Ni res, da sem bil zaslišan na zapisnik in

potem izpuščen na svobodo; res pa je, da sem takoj iz lastnega nagiba povedal svoje ime agentu policije. Štefan Gjiivich*.

Tako je pisal Gjiivich „Piccolu“. Občinstvo pa naj sodi, ali je bil oni lastnoročni odgovor Gjiivicha na žvižganje rimske kulture res zavraten udarec ali pa le poštena hrvatska — klofuta? Jedno pa so dosegli puljski epigoni starih rimskih junakov — gosp. Gjiivich izjavlja namreč sam, da ni bežal, ampak da je ostal na bojišču, v atriju municipija, kar moramo smatrati očitnim pripoznanjem, da g. Gjiivich nima niti sence pravice nazivati se sinom slavne avite colure. To pa je obila tolažba gospódi za prejšeto — zaušnico.

Telovadba v „Tržaškem Sokolu“. Opozarjamo slovenske stariše z nova, da pričnè pouk v telovadbi za gojence in otroke dnè 3. oktobra t. l.

One gospice, ki se želè vpisati v I. oddelek za ženske, mogó to storiti v četrtek od 7½ do 9½ zvečer v društveni telovadnici.

Ni treba povdarjati še posebej, kakó koristna je telovadba ne-le telesu, ampak tudi duši, kajti krepi nam telo in vedri duh. Slovenski stariši naj zatorej ne zamudè ugodne prilike in naj vpišejo svoje otroke v „Sokolovo vojsko“. Kajti povdarjati moramo že sedaj, da se bode sprejemalo otroke in gojence le do določenega števila, zatorej naj se požuri, kdor noče priti prekasno in zaostati.

Polk, ki je spremenil ime. Pešpolk št. 87., ki je imel ime „Hohenlohe-Schillingsfürst“, je vsled smrti princa Egona Hohenlohe izgubil to ime. Odslej se bode imenoval pešpolk št. 87. „Fmit. baron Roszkowski“, kajti častnim lastnikom-poveljnikom mu je imenovan fmit. Roszkowski, zapovednik trdnjave Přemysl.

Čehom češki jezik. Naučni minister baron Gautsch je odredil, da se imajo na češkem vsučilišču v Pragi uvesti češki indeksi in izdavatvi svedočbe o državnih izpitihi v češkem jeziku, namesto v latinskem kakor doslej.

Káp na gostiji. 54letni krojaški mojster Fran Ferretti je bil minolo nedeljo povabljen na večerjo pri neki obitelji, ki je slavila vesel dogodek v krogu svojcev. Po večerji je Ferrettija — ki je bil vesel in se počutil povsem dobro — zadela káp. Zdravnik dr. Zadro mu je pušéal kri in ga dal prenesti na dom. Včeraj zjutraj je Ferretti umrl.

Poskušèn samomor. 50letna zasebnica Marija Zaconiro, stanujoča s svojim soprogom v podstrešju hiše št. 4. ulice del Toro, izpila je minolo noè steklenico karbolne kisline in tresčila prazno steklenico svojemu osupnelému soprogu v obraz. Mož se je pa kmalu zavedel in ohrabil toliko, da je storil v kratkem vse potrebno, so odnesli žensko v bolnišnico. Tam so ji sicer takoj izprali želodec, vendar pa je nje stanje nevarno. Ženi se bržkone meša v glavi.

Sodnijsko. 42letni kmet Josip Furlan iz Mavhinj, okraja Komenskega, je dne 18. maja t. l. naslonil nekoliko desk ob svojo hišo, ne da bi bil poskrbel zato, da se deske ne prevrnejo. Nesreča je hotela, da se je naslednjega dne igral baš Furlanov 4letni sinček poleg desk, deske so se prevrnile in pokrile ubozeга otroka. Dete je umrlo že istega dne. Furlan je bil zatorej obtožen prestopka proti varnosti življenja, toda razne okolščine so govorile tolikanj v prilog nesrečnemu oçetu, da ga je sodišče rešilo obtožbe.

35letni dninar Josip Seražin iz Št. Vida pri Vipavi je nekega večera razgrajal v gostilni hšt. 4. ulica della Geppa. Dva stražarja sta skušala s prva z lepa, potem z grda spraviti ga iz gostilne. Trebalo je sile, ker se je Seražin upiral dejanski kolikor se je mogel. Včeraj ga je obsodilo sodišče zaradi javnega nasilstva na dva meseca ječe.

Čudna obsodba. Ta pripada iz Sidneja, Avstralija. Neki Tomaž Gill padel je te dni raz galerijo gledališča Tivoli v Sidneju v pritličje. Telebnil je na nekega nesrečnika, kojemu je zlomil križ, ter je siromak (ne Tomaž Gill) umrl kmalu zatem. Gill se ni niti najmanje opraskal. Zatorej so ga stavili pred sodišče in ga obtožili ubojstva. Ker so marsikoje okolščine govorile njemu v prid, bilo mu je sodišče milostno in ga obsodilo le na 6 mesecev ječe. Čuden pa je dodatek k tej obsodbi: Obsodba stopi v veljavo še-le tedaj, ako bi obsojeni storil koji drugi jednaki ali temu podobni zločin!

Portretne karikature.

(Iz mape slikarske diletantke.)

(Dalje)
XVI.

Velik nos, že malo pleše — sila kratkoviden — velike, dolge rdeče brke — filistersko eleganten z obligatnim solnènikom. Postave srednje, èokate, malo okorne. Posnema v modì vse, zato nosi sedaj tudi rmenè èizme, bele široke hlaèe, èrn žilè z zlato verižico, èrn, preko kolen segajoè žakèt in visok, mehek, bel klobuk. Zagrizen filolog ni, navzlic temu uživa pri g. Lamurskem najveèje zaupanje. Mož je tudi velik estetik in ima duhovito, èesto strupeno pero. V slovenski literaturi bo užival vedno tudi ono slavo nemškega Nicolajaja. Tudi on iztika — vzgaja in navdušuje nove, mlade talente, za kar mu ni zahvalen le prof. Stritar, nego mu bo i ves slovenski narod. Naj bi sam še marljivejše zastavljaj svoje spretno, kritično pero ter vodil še dolgo usodo prave slovenske literature v „Ljubl. Zvonu“, on: — profesor Viktor Bežek!..

XVII.

Velik, suh, trhel, medel, — bledega prepadlega obraza — majhnih, vedno na pol ali pa èisto zaprtih oèij — na levo rame nagnjene glave — udrtih prsih in nemirnih drobnih rok. Nosi se èrno, jako skromno, a èisto in ukusno. Govori tiho, mirno, peva je, navadno mižeè. Ker je slab govornik, ne polemizira rad. Najrajši posluša. Mož je pravi uèenjak in dvakrat doktor. Mož je tudi velik diplomat. Njegovo delovanje je tiho, skrito, a vztrajno in marljivo. Ima vedno s svoje nazore in svoje preprièanje, od katerega ga ne odvrnejo niti skrivne, niti oèitne zabavlje. Iz otroškega lista je razvil tekom let list, v katerem èitamo letos že o marsičem, kar stoji sicer na proskripcijski listi izvestne gospóde. Mož bi šel še dalje rad... a ne sme! O njem paè velja: „Er ist besser als sein Ruf“. — Da bi nam dal Bog še nekaj tako vrlih, modrih in zmernih duhovnikov, kakor je profesor dr. Fr. Lampé!..

XVIII.

„Slovenska žena“ ji reka jo nekateri. .. drugi pa „Murnica št. II.“ Ona pa protestira proti obema priimkomu, bajè iz gole skromnosti. Njeno preprièanje o nalogi ženstva je: „Žena živi domu — možu in deci; v javnost pa naj se ne spušča!“ Zato pa je vsa nesreèna, ker je postala, bajè nehotè, — javna žena. Ona pa je tudi lepa žena. Zlasti oèi ima lepe, velike in duhovite. In ona to vé. Dasi ima že kopo otrok, ohranila se je še vedno mladostno, živahno, okretno, prožno. Nosi se z najfinèjšim ukusom. Rada se tudi vozi ter kuèira sama. Ona je tudi izvrstna, navdušena govornica, jako spretna konverzatorica in idealno navdušena Slovanka. Svojo hčerko pošilja v èrnogorsko vzgajališèe v Cetinju ter je sama polna ljubezni in spoštovanja do knežje obitelji, s katero je imela èast govoriti, in polna hvale o junaškem, izredno nrvnem in prijaznem narodu èrnogorcev. Kadar zaène govoriti o njih, ji je prekratek ves dan! — Pod pokroviteljstvom prof. Rutarja je spisala o svojem potovanju po èrnogori nekaj zanimivih podlistkov za „Sloven. Narod“, ki so ji naklonili toliko èast, da je poleg nje pozabil Simon Gregorèiè ml. celó na slovensko najboljšo pisateljico, Màrico, ter je omenil mej najslavnejšimi domoljubkami — njo. (Glej str. 115. „Materino delo za Boga in domovino“, kjer pogrešamo tudi ime gospè M. Murnikove in gospe Èranije — dr. Tavèarjav!*) Kar pa je mej vsemi èednostmi njenimi najlepše, je gospejina nenavadna, velikanska, a prikrita dobrotljivost. Dala nam nebasa še mnogo takih slovenskih žen, kakor je gospa Terezina dr. Jenkova!..

*) Istotako pogrešamo na str. 120. imena naših najboljših literatov: Aikorca, Korsnika, dr. Mencigerja in dr. Tavèarja! Op. pis.

(Zvršetek pride).

Najnovejše vesti.

Gorica 22. Slovenska mestna ljudska šola v Podturnu, v katero se je letos vpisalo 5, beri pet otrok, se je zaprla, ker razsaja v isti nalezljiva bolezen — dávica. Minolo šolsko leto je hodil v to šolo jeden sam uèenec, in še ta je bil obolen v grlu. — Slovenski roditelji v Gorici imajo vendar prav, da svojih otrok ne pošiljajo v to podrtijo. — „Slogina“ šola pa ima že nad 500 uèencev in uèenk.

Kotor 22. Parnik „Cerkvenica“ hrvatsko-ogerske parobrodne družbe pripelje truplo prince-

sinje Olge semkaj. Od tu prenesó truplo na Cetinje, kjer je položè v knežjo rakev k večnému počitku. (Princesinja Olga bila je hèi kneza Danila I. ki je bil umorjen leta 1860. Dopolnila je 36 let. Ur.)

Čakovec 21. Kljub slabemu vremenu zbralo se je mnogo občinstva na planjavi, kjer se vrše manévri. Ljudstvo je pozdravljalo cesarja visokim spoštovanjem. — Ob 3. uri pop. je bil v cesarskem šotoru dvorni obed, kojega so se udeležili vsi inozemski vojaški atašèji in grof Festetics.

Lvov 22. Bivši državni poslanec Evzebij Czerkavski je umrl.

Madrid 22. Generalni gubernèr filipinskih otokov je odredil, da je zapleniti imetje upornikov.

London 22. „Times“ javlja iz Sevastopola: 4 oklopnice, 3 ladije topničarke in par torpedovk je odplulo iz pristanišèa. Poveljnik je dobil ukaz, da se pridruži ostalemu ruskega brodovju èrnega morja, ako dobi brzoojavko od ruskega odposlanstva v Carjemgradu in da odplovi direktno v Bosporus. Brodovje je na vojnem stanju. Ukralci so se 3 batalijoni pehote. Vojaštvo v južni Rusiji pripravljajo na aktivno postopanje.

Trgovinske brojavke in vesti.
Budinješta. Pšenica za jesen 6-89 6-90 Pšenica za spomlad 1896 7-19 do 7-20 —. —. Oves za jesen 5-25-5-27 Rž za jesen 6-03-6-04 Koroza za sept-okt. 3-65-3-70

Pšenica nova od 7- kil. f. 7-10-7-15 od 79 kilo. 7-15-7-20. od 80 kil. f. 7-20-7-25 od 81 kil. f. 7-25 7-30; od 82 kil. for. —.—.—. —.—.—. —.—.—. —.—.—. 5-10-7-70 prosa 5-35-5-85

Pšenica mlaèna. Omejene ponudbe, slabo povpraševanje. Prodaja 15.000 mt. st. 5-—7 nò. ceneje. Rž 5 novè. ceneje, Vreme: lepo.

Praga. Naraèitani sladkor for. 11-95, oktober-december 12-17 stalno vsled dežja.

Harbo. Sautas good average za september 62-25 za januar 60-25.

Harbo. Sautas good average za september 50- za december 49-75 za maro 1897. f. 49-75.

Dunajska borza 22. septembra 1896.

	danes	vèeraj
Državni deig v papirju	101.45	101.45
„ v srebru	101.55	101.60
Avstrijska renta v zlatu	123.50	123.50
„ v kronah	101.20	101.20
Kreditne akcije	368. —	369.50
London 10 Lot.	119.80	119.75
Napoleon	9.53	9.53½
50 mark	11.74	11.73
100 Itali. li.	44.80	40.80

Zaloga pohištva

tvrdke *Alessandro Levi Minzi*
Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišèe ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustrovan cenik zastojni in franko. Naroèeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Zdravjenje krvi

čaj „Tisodèrni evet“ (Mifèflori).

Èisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajom, èo počè v želodec, kekò proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 1.00 nò, ter se dobiva v edilkovani lekarni

PRAXMAYER „Al due Mori“ Trst, veliki try.

Dvokoles „Meteor“.

Zopet se je pokazalo, da so „M e t e o r“ brzi stroji prve vrste. — S takimi stroji dobila sta se o veliki pòcestni dirki Trst-Mestre v I. kategoriji prvi in drugi premij prevozišvi 188 km. v 7 urah 23 minutah in v II. kategoriji tudi prvi premiji.

Zastopstvo in skladišèe
FRED JEGHER, piazza delle Poste.
Šola via Miramar št. 17.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti toèi, na živjenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1892

Glavnica društva gl. 4,000,000 —

Premijna reserva zavarovanja na življenje 13,326.846.98

Premijna reserva zavarovanja proti ognju 1,652.248.22

Premijna reserva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.465.07

Reserva na razpolaganje 500.000.—

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 333.822.42

Reserva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 243.331.83

Reserva specialnih dobièkov zavarovanja na življenje 500.000.—

Obèna reserva dobièkov 1,187.164.86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiš).